

ТРЕНОС,

ТОБТО ПЛАЧ ЄДИНОЇ СВЯТОЇ ВСЕЛЕНСЬКОЇ
АПОСТОЛЬСЬКОЇ СХІДНОЇ ЦЕРКВИ.

З ПОЯСНЕННЯМ ДОГМАТИВ ВІРИ.
ПЕРШЕ З ГРЕЦЬКОЇ МОВИ НА СЛОВ'ЯНСЬКУ.
А ТЕПЕР ІЗ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ НА ПОЛЬСЬКУ.
ПЕРЕКЛАДЕНИЙ ФЕОФИЛОМ ОРТОЛОГОМ¹, ТІЄЙ
Ж СВЯТОЇ СХІДНОЇ ЦЕРКВИ СИНОМ.
(Уривки)

РОЗДІЛ I,
*в якому міститься плач, або нарікання
церкви святої східної на злочинних синів*

Горе мені, злиденній, ой леле, нещасній, звідусіль в добрах моїх обідраній, ой леле, на ганьбу тіла мого перед світом із шаг роздзянений! Біда мені, незносимими ладунками² обтяженій! Руки в оковах, ярмо на шії, пута на ногах, ланцюг на стегнах, меч над головою двосічний, вода під ногами глибока, огонь з боків негасимий, звідусіль волання, звідусіль страх, звідусіль переслідування. Біда в містах і селах, біда в полях і дібровах, біда в горах і в земних безоднях. Немає жодного місця спокійного ані житла безпечного. День у болістях і ранах, ніч у стогнанні й зігханні. Влітку спека до млості, взимку мороз до смерті, бо ж гола-голісінька і аж на смерть гнана буваю. Колись гарна й багата, тепер споганіла й убога. Колись королева, всьому світові люба, тепер усіма зневажена і спечалена.

Приступіть до мене, усі живі, всі народи, всі жителі землі! Поді-слухайте голосіння мого і дізнайтесь, якою я була колись, і подивуйтесь.

ПЕРША ОЗДОБА СХІДНОЇ ЦЕРКВИ

Посміховищем тепер світові стала, а колись була дивом дивним і людям, і ангелам. Оздобленою була перед усіма, причадною і милою, гарною, як вранішня зоря удосвіта, красною, як місяць, чарівною, як сонце, одиначкою у матері своєї, вибраною неньці моєї рідній за єдину чисту голубицю непорочну, ані жодної близни³ і зморшки або чогось такого не маючи. Олія розлита — ім'я моє; криниця води живої — назвисько.

Вгледівши мене, дочки сіонські найблагодословеннішою королевою проголосили. Коротше кажучи, тим я була між дочками сіонськими⁴, що Єрусалим між усіма містами жидівськими; що лілія між терням, тим я була між дівцями.

Через ту красу зажадав король⁵, краший з-поміж синів людсь-

ких, вроди моєї, а полюбивши мене, вічним шлюбом з собою з'єднав.

ЦЕРКВА СХІДНА ОД ВЛАСНИХ СИНІВ СВОЇХ ТЕРПИТЬ

Діток народила і зростила, а вони зреклися мене, стали мені посміховищем і глумом. Бо роздягли мене з шаг моїх і голою з дому мого вигнали: одняли оздобу тіла мого і голови моєї окрасу забрала. Що більше! Вдень і вночі зазіхають на бідну душу мою і про згубу мою постійно мислять.

О ви, котрі стоїте передо мною, ви, котрі дивитесь на мене! Послухайте і зважте, де є більшість, подібна до болісті моєї? Де є туга і жаль, подібні до гризот моїх? Діток вродила, пильно їх ростила, а вони мене зреклися і привели до упадку.

І тому сиджу зараз, як одна із удів розплаканих⁶. Колись пані сходу і заходу сонця, півдня і північних країв, удень і вночі плачу. І сльози по щоках моїх, як потоки річкові, течуть: всі мене покинули, всі мною згордували. Рідні мої далеко од мене; приятелі мої неприятелями мені стали; сини мої, ящуринному позаздрили племені, плоть мою огруйними жалами жалять.

Слухайте жалісної моєї повісті, всі народи, беріть у вуха, ви, що живете в окрузі світу!

Сини і дочки мої, котрих зродила і зростила, залишивши мене, пішли за тою, котра ними не боліла, аби з набутком із дорідності її насититись. Священиків моїх осліпило, пастирі мої (не хочаючи знати, що про душу йдеться) онімили, старші мої одуріли, молодь моя здичавіла, дочки мої до розпусти вдалились. І всі одним намислом, Богда і правду його занедбавши, на душу мою заповязалися. Роззявили пащеки свої, шиплять та скрепочуть на мене зубами своїми, мовлячи: — Настав уже день той, на який ми чекали. Ходімо і побудемось її, і викорчуємо із землі пам'ять про неї!

Що б любити, так паплюжать мене, і добро моє злом мені оддають, і ненавистю за любов мою віддячують. Дали мені замість коштовних шаг моїх зігліле лахміття. І стала я їм кісткою поперек горла.

О болісте душі моєї! Ой леле мені, обшарпаній, біда мені, погордженій!

Притулилася від безупинних сліз бистрість очей моїх, розтривожилось усе всередині у мене: завмерло в стражданні життя моє, і літа мої в зігханні застигли, розвіялись, як дим, дні мої, а кості мої, як вижарені, вихохли. Посічено мене, як сіно. І зав'яло серце моє од голосного плачу мого. Присохло тіло моє до костей моїх.

Роздерли на мене пащеки свої, як пащеки неприятельські, словами зрадливими і облудними наповнені. Взяли сокири в руки свої і шукають душу мою, аби її погубити.

Звідусіль сіті, скрізь ями, звідусіль отруйні жала. Там вовки драпіжні⁷, а там леви розлючені. Звідси дракони ядовиті, а звідси василиски⁸ люті. Не бачу, куди повернутись, не знаю, куди податись, до кого голову свою прихилити, кому себе в оборону дати.